

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12CoCsp/24/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122207139
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8122207139.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Karola Krochtu a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Andreja Radomského v spore žalobcu: N. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XX, XXX XX K., právne zastúpeného: Mgr. Ondreja Barna, advokát so sídlom Zámocká 529/34, 091 01 Stropkov, IČO: 52 824 837, proti žalovanému: F. N., so sídlom S. XX, XXX XX G., F.: XX XXX XXX, právne zastúpeného: JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 5.033,94 Eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k. 15Csp/116/2022-53 z 19.01.2023 v spojení s dopĺňacím rozsudok č.k. 15Csp/116/2022-61 z 14.03.2023 takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok.

II. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. V záhlaví tohto rozhodnutia identifikovaným rozsudkom v spojení s dopĺňacím rozsudkom (ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti III. výrokom zamietnutá, a ktorý opravným prostriedkom nebol napadnutý) súd prvej inštancie výrokom I. priznal žalobkyni titulom primeraného finančného zadostučinenia sumu 2.500,-Eur a II. súvisiacom výrokom o trovách konania rozhodol tak, že ich plnou náhradou z prísudku zaviazal žalovaného.

2. Po citovaní ust. § 3 ods. 3, ods. 5 zák. č. 250/2007Z.z., § 54 ods. 1 - 4 Obč. zák., § 255 ods. 1 CSP svoje rozhodnutie vecne dôvodil tým, že žalobkyňa sa podanou žalobou na žalovanom domáhala titulom primeraného finančného zadostučinenia zaplata celkovo sumy 5.033,94Eur, opierajúc svoj nárok o tvrdenie, že v spore vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 24Csp/45/2021 bola ako žalovaná v postavení spotrebiteľa úspešná, kde v označenom konaní bola žaloba voči nej o zaplata sumy 5.033,94Eur s prísl. v celom rozsahu zamietnutá rozsudkom sp. zn. 24Csp/45/2021 z 02.05.2022, právoplatným dňa 04.06.2022 z dôvodu ňou v základnom konaní vznesenej námietky nedostatku vecnej aktívnej legitímácie žalobcu, v tu súdnej veci vystupujúceho na strane žalovaného, kde vykonaným dokazovaním mal preukázané vyššie uvedené tvrdenie žalobkyne, teda, že v označenom základom konaní bola žaloba žalobcu (tu vystupujúceho na strane žalovaného) proti spotrebiteľke žalovanej (tu vystupujúcej na strane žalobkyne), z dôvodu nedostatku jeho aktívnej vecnej legitímácie pre nesplnenia podmienok pre postúpenie bankovej pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách v celom rozsahu zamietnutá. Žalovaný si tak bez akýchkoľvek pochybností v základnom konaní neúspešne uplatnil právo na plnenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť mu ujmu. Žalobkyňa aj s prihliadnutím na postoj žalovaného v základnom konaní, v ktorom bola súdom spochybnená dôvodnosť žaloby, bola nedôvodne vystavená psychickému vypätiu a stavu právnej neistoty, a to až do doby právoplatného skončenia konania. Je

nepochybne zrejme, že ako spotrebiteľka porušenie jej spotrebiteľských práv bola nútená brániť v základnom konaní, a teda podstúpiť súdne konanie, v ktorom bola ako spotrebiteľka nakoniec úspešná. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradila dodávateľa od získavania plnení vyplývajúcich z neprijateľných zmluvných podmienok a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojim úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, sa už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa nedopustí v takej intenzite. Aj keď zákon, nevyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma, v prejednávanej veci k vzniku ujmy na strane žalobkyne bez akýchkoľvek pochybností došlo. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritériá, a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a pod. Za primerané, vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, považoval preto finančné zadosťučinenie vo výške 2.500,- Eur v časti základného konania o bezdôvodné obohatenie. Táto čiastka zodpovedá o niečo menej ako jednej polovici sumy 5.033.94 Eur, ktorú si chcel úspešne žalovaný uplatniť voči žalobkyni v základnom konaní súdnou cestou. Priznané finančné zadosťučinenie v celkovej výške 2.500,- Eur je vyrovnaním ujmy žalobkyne, ktorá jej vznikla konaním žalovaného a je akousi určitou satisfakciou za stav, ktorý musela v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý pri dojednávaní úverových zmlúv závadne konal. Preto súd priznal žalobkyni právo na primerané finančné zadosťučinenie v rozsahu 2.500,- Eur a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa zásady úspechu, pričom výška trov bude vychádzať z prísudku.

3. Označený rozsudok vo vyhovujúcom výroku a vo výroku o trovách konania včas podaným odvolaním napadol žalovaný, poukazujúc na odvolací dôvod uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP. Odvolateľ na prvom mieste namieta absenciu aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne, ktorá voči nemu nemá žiaden nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, predpokladom priznania ktorého je úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti spotrebiteľa. Žalobkyňa si v tu súdnej veci neuplatnila žiaden konkrétny nárok z porušenia práv alebo povinností určených na ochranu spotrebiteľa. Okrem toho odvolateľ namieta i nedostatok svojej pasívnej vecnej legitímácie, pretože v základnom konaní bolo konštatované, že nebol nositeľom hmotného práva, pohľadávkam z úveru mu nebola platne postúpená, nikdy nebol veriteľom žalobkyne a je preto vylúčené aby bol sporovou stranou v konaní o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. V neposlednom rade odvolateľ poukazuje na nesprávny záver súdu prvej inštancie o reparačnej a satisfakčnej funkcii primeraného finančného zadosťučinenia. On zmluvu so žalobkyňou neuzatváral, preto neobstojí argument súdu o tom, že primerané finančné zadosťučinenie má postihovať jeho ako subjekt, ktorý závadne konal pri uzatvorení zmluvy. On si v základnom konaní iba uplatnil ústavné právo a právo na zaplatenie pohľadávky a preto nemôže byť za ich uplatnenie trestaný primeraným finančným zadosťučinením. Priznať možno primerané finančné zadosťučinenie iba v prípade, ak porušenie práv alebo povinností reálne spôsobilo spotrebiteľovi ujmu, pričom je povinnosťou spotrebiteľa preukázať, že konaním odvolateľa mu bola spôsobená ujma. Žalobkyňa nešpecifikovala ktoré jej spotrebiteľské práva boli porušené a nešpecifikovala ani aká ujma jej bola spôsobená, rovnako nepreukázala vznik konkrétnej ujmy. Rovnako odvolateľ namieta primeranosť priznaného zadosťučinenia, lebo v spore nebolo poukázané, že by žalobkyňa nejakú ujmu vôbec utrpela. Navrhol zmenu rozsudku spočívajúcu v zamietnutí žaloby a súčasne uplatnil trovy konania.

4. Žalobkyňa sa ku podanému odvolaniu nevyjadrila.

5. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má základné zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustný odvolací dôvod (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie, bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383, § 384 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a

dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné priznať úspech, keďže rozsudok je vo výroku vecne správny, čím boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 CSP).

6. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

7. Odvolací súd v odvolacom konaní tak posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích námietok v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením veci, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (ku tomu pozri napr. Ústavný súd SR, sp. zn. II.ÚS 78/05).

8. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobkyne vyplývajúci z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

9. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona slovenskej národnej rady č. 372/1992 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

10. Vychádzajúc z tohto ustanovenia predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je úspešne uplatnenie porušenia práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zo strany spotrebiteľa na súde. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje ak k takémuto porušeniu práva alebo povinností dôjde.

11. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že v súčasnosti účinné znenie ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi bolo spôsobilé privediť ujmu spotrebiteľovi. Od 10.06.2013 právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi.

12. K námietke o nedostatku vecnej pasívnej legitímácie žalovaného v súdnej veci odvolací súd poukazuje na rozhodnutie NS SR, sp. zn. 7Cdo/237/2021 z 30.03.2023: „(Aj) podľa názoru dovolacieho súdu ak si žalovaná v predchádzajúcom spore neúspešne uplatnila spotrebiteľskú pohľadávku proti žalobcovi (spotrebiteľovi), pričom dôvod jej neúspechu spočíval v nepreukázaní aktívnej vecnej legitímácie (iba) v dôsledku nedodržania zákonných podmienok uvedených v § 92 ods. 8 zákona o bankách, potom nesie prípadnú zodpovednosť voči spotrebiteľovi v súvislosti s požadovaným finančným zadosťučinením v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. pôvodný veriteľ (banka), alebo ten, na koho bola spotrebiteľská pohľadávka postúpená (bod 16 in fine).“

13. K námietke o nedostatku vecnej aktívnej legitímácie žalobkyne v súdnej veci odvolací súd poukazuje na rozhodnutie NS SR, sp. zn. 3Cdo/31/2020 z 25.05.2022: „Eurokonformným a k slabšej strane spotrebiteľského vzťahu náležite ústretovým sa preto javí len taký výklad úpravy urobenej aj predmetom sporu v prejednávanej veci, pri ktorom splnením podmienky úspešného uplatnenia

porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi, zakladajúcej právo spotrebiteľa na primerané finančné zadosťučinenie podľa čl. I § 3 ods. 5 vety tretej zákona, je vyslovenie sa súdom o porušení práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi v akomkoľvek rozhodnutí v prospech spotrebiteľa (aj vo forme konštatovania porušenia len v odôvodnení rozhodnutia ako otázky predbežnej)“.

14. K otázke výšky primeraného finančného zadosťučinenia odvolací súd poukazuje na rozhodnutie NS SR, sp. zn. 7Cdo/92/2021 z 30.06.2022: „ Pre priznanie práva na zadosťučinenie spotrebiteľa, ktorý úspešne uplatnil na súde porušenie práva alebo povinnosti v zmysle § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, je rozhodujúcim kritériom primeranosť požadovaného zadosťučinenia; jeho konkrétnu výšku určuje súd úvahou so zreteľom na okolnosti každého jednotlivého prípadu“.

15. Možno teda uzavrieť, že žalobkyňa je v súdnej veci aktívne legitimovaná a žalovaný je pasívne legitimovaný, keďže podaním žaloby proti žalobkyni v pôvodnom konaní došlo k porušeniu práv a povinností ustanovených v osobitnom predpise. Žalovaný vyvolaním súdneho konania nie nevýznamnou mierou participoval na zásahu do práv žalobkyne, ktoré pre neho skončilo neúspechom v dôsledku nerešpektovania kritérií postúpenia bankovej pohľadávky (§ 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách).

16. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradzovalo od získavania plnení z neplatných právnych úkonov týkajúcich sa spotrebiteľských zmlúv a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším porušovateľom spotrebiteľských práv a svojim úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že porušovateľ spotrebiteľských práv sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, sa už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite. V dôsledku konania žalovaného v základnom konaní bola žalobkyňa nielenže vystavená bezprostredne hroziacej majetkovej ujme, nad rámec uvedeného bola nútená chrániť svoje práva námietkou absencie aktívnej vecnej legitímácie. Nie je snáď ani potrebné pripomínať, že súdne konania sú stresujúcim zážitkom, vyplývajúcim z obáv z výsledku sporu či možnosti vzniku ďalšej majetkovej ujmy, v podobe náhrady trov konania protistrane, v prípade neúspechu v konaní. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, ako už bolo vyššie uvedené, predpis neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia, ktorého výšku v súdnej veci správne súd prvej inštancie určil svojou, v rozhodnutí jednoznačne dostatočne identifikovanou úvahou.

17. Odvolací súd preto podľa § 387 ods. 1 CSP rozhodnutie súdu prvej inštancie v I. vyhovujúcom výroku ako vecne správne potvrdil, keď tento správne rozhodol i o nároku na náhradu trov konania (odvolacími dôvodmi osobitne nespochybným) výkonom II.. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na správne a úplné odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie v časti trov konania. Na ďalšiu pre spor irelevantnú argumentáciu odvolateľa, zachádzajúcu do nadbytočných podrobností, nespôsobilú už privodiť zmenu názoru odvolacieho súdu, nepovažoval odvolací súd za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

18. V odvolacom konaní žalovaný nebol úspešný. Naopak fakticky plne úspešná bola žalobkyňa, ktorej vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP). Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa bola v odvolacom konaní pasívna, k odvolaniu sa nevyjadřila, náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnila, a podľa obsahu spisu jej ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli. Odvolací súd vychádzal z čl. 17 Základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nelogické, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

19. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).